

Bácsmegyeyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadó tulajdonos a „Bácsmegyeyei Függetlenségi párt.” Az ügyvitelre jogosult megbízott: László Ferenc. Felelős szerkesztő: Pintér Gyula.

Szerkesztőség: Csihás Benő-utca 3. szám. A közlemények ide küldendők. Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

A „legkiáltóbb” szükséglet.

Aki még eddig nem tudta, annak megmondta a minap a *Bácska*, hogy Zombor város „legkiáltóbb” szükséglete a — *felső kereskedelmi leányiskola*. Igenis — kérjük alássan — minden bajaink között ennek az intézetnek a hiánya a legégetőbb bajunk. Minden egyebet nélkülözhetünk; de ennek a nélkülözését már tovább nem bírja ki a város. Egy szempillantásig se várhatunk; ennek az intézetnek meg kell lenni, nem holnap, nem is holnapután, de mindjárt; úgy, hogy két hónap múlva már meg is nyithassák; mert minden óra drága az — *érdekeltnek*.

Ilyenformán mondja ezt a *Bácska*; és az ő szavában nem illik kételkedni; mert hiszen a legérdekeltőbb . . . azaz hogy . . . bocsánat, a legilletékesebb helyről kapta ezt a bölcseséget. S hogy nagyon komolyan veszik az urak a dolgot, azt abból látjuk, hogy Scheer Ármin ur és társai indítványa már ott szerepel a június hó 30-ára összehívott közgyűlés tárgysorozatán. Azonban legyen nekünk megengedve, hogy — *külön véleményt* jelentsünk be. Az okainkat is hadd mondjuk el; csak úgy röviden, rapszodikusán, a következőkben:

Először is kijelentjük, hogy *elvileg* nem ellenezzük a szóbanforgó intézetet; mert mi mindennek őszinte barátai vagyunk, ami a kulturális fejlődést előmozdítja. De ezt *most* sem időszerűnek, sem megvalósíthatónak nem tartjuk.

A városnak ugyanis van *közmegegyezéssel* megállapított városfejlesztési és beruházási programja; melyet érett megfontolás után, a közélet összes, számottevő faktorai állapítottak meg; s amelyet azért is respektálni kell, mert hosszú időn át ez volt az egyetlen megállapodás, amelyet *pártkülönbség nélkül* mindenki megnyugvással elfogadott. Az ilyen pártközi megállapodást turbálni, felforgatni pedig a legnagyobb könnyelműség volna. S ebben a programban nincs benne a felső kereskedelmi leányiskola; bizonyára azért, mert a város vezérférfiai nem itélték azt „kiáltó” szükségletnek.

Szerintünk tehát — mielőtt más fába vágnók a fejszét — azt a programot kell végrehajtani; nemcsak azért, mert abban igazán a legégetőbb szükségletek foglaltnak, hanem azért is, mert annak a programnak a végrehajtása annyira igénybe veszi a város anyagi erejét, hogy nagy kérdés, vajon marad-e még annyi erőnk, hogy belátható időben *ujabb* alkotásokra gondolhassunk. Ha marad, akkor igenis lehet beszélni a most

fölvetett ideáról és mindazokról, amelyek még fölmerülhetnek. Egyelőre azonban nyújtózkodjunk csak odáig, ameddig a takarékos és speciálisan új iskolákról ne szövögessünk terveket addig, amíg *a már meglevő iskoláknak nem tudunk hajlékot állítani*.

Sürgős szükségletnek különben sem ismerjük el a felső kereskedelmi leányiskolát; mert ha eddig megtudtunk nála nélkül lenni, még meglehetünk néhány esztendeig. Ám, ha csakugyan sürgős szükség lenne is rá, egyelőre még akkor is várunk kellene vele; mert hiszen köztudomású, hogy a közoktatási kormány *a kereskedelmi iskolák reformját tervezi* s nem lehet tudni, hogy a megreformálandó intézmény milyen keretekben, milyen arányokban és milyen szervezetben fog kialakulni. Az okszerű óvatosság tehát várakozásra int.

Ezen kívül igen komoly kifogásunk az is, hogy a dolog abszolúte *nincs előkészítve*. Nincs épület, nincs reális számvetés. Arról sincs sejtelmünk se, hogy a kormány megadná-e az új iskolának azt a segílyt, amit a felső kereskedelmi fiúiskolának megad és megadná-e a tanároknak a fizetés-kiegészítést? Ha csak úgy blindre fölállítjuk az új iskolát s mikor a segílyt és fizetés-kiegészítést kérjük, a kormány egyszerűen fűgét mutat és a nyakunkban hagyja az összes költséget, mi lesz akkor? Erre tessék kádenciát mondani. Pedig erre jóformán el lehetünk készülvé; midőn látjuk, hogy a kormány a rossz pénzügyi viszonyok miatt, a már fentálló tanintézetekkel is a legridegebb mostohasággal és szűkkeblűséggel bánik.

Az a *költségszámítás*, amit a tervezők készítettek, a legenyhébben mondva, *irreális* és csak arravaló, hogy *megeleveníse* a törvényhatósági bizottságot. Mert úgy tudjuk, hogy *csak az első öt év költségeire* provideál, amikor a kiadás a legkevesebb lesz; de hallgat a további évekről, melyekben a fentartási költség rohamosan emelkedni fog és hallgat a *felszerelési költségről* is, ami pedig egy kis vagyont fölemészt.

Az *előkészítésnek* a legnagyobb körültekintéssel kellett volna történni s csak akkor lett volna szabad a dolgot a közgyűlés elé hozni, amikor a kérdés minden részlete minden irányban tisztázódott és minden adat összegyűjtődött. De engedelmet kérünk, előkészítésnek nem fogadhatjuk el azt, amit az urak talán a Basa-utcában és a kereskedelmi iskola felügyelő bizottságában bizalmasan és felületesen megbeszéltek. (Mellesleg mondva, szeretnők, ha megmondaná a felügyelő bizottság, hogy kitől kapta

a tervezetet és költségszámítást; mert hogy nem az ő feje főtt benne, azt biztosan tudjuk és talán egyebet is tudunk.)

Egyébként akármiféle konyhán és akármilyen célzattal készült a plán, annyi bizonyos, hogy a kérdés *kellő előkészítése* s az előzetesen megállapítandók megállapítása nem történt meg. S így a törvényhatósági bizottságtól a legnagyobb bűn volna az adófizetők ellen, ha „gondolkozás nélkül” és hebe-hurgyán felülne a frázisoknak. Mert a kulturáért okosan és a szükséghez képest igenis áldozni kell, de Hübele Balázs módjára *„ugrást tenni a sötétbe”* senki kedvéért sem szabad. Jegyezzék meg maguknak az indítványozó urak, hogy sokat meglehet és meg kell tenni a *barátságért*, de nem a — *közösség rovására*.

Vármegyei közgyűlés.

A június 24-én tartott várgyei közgyűlés iránt széles körben élénk érdeklődés mutatkozott; mert híre járt és sokan el is hitték, hogy ezen a közgyűlésen megy végbe az első mérkőzés a Vojnits-gárda és a belőle kivált „szakadók” között.

Mi, s velünk együtt a beavatottak és mindazok, akiknek valamelyes politikai iskolázottságuk van, nem hittünk a naiv lelkek által várt „látványosság”-ban; egyrésztől azért, mert a tárgysorozat nem is nyújtott megfelelő alkalmat valami nagyobb arányú agresszív föllépésre; másrésztől pedig azért, mert tudtuk, hogy az új frakció előbb a kormánynál kísérli meg a gravamenek orvoslását; s ha majd ott eredményt nem tud elérni, (amit mi egészen biztosra veszünk) csak akkor lép ide lent sorompóba.

Nem is történt egyéb, mint a frakciók fölvonulása. Vojnitsék és a „szakadók” farkas szemtelenséggel egymással s a generálisok mindkét részről rekognoszálták a helyzetet. Mindazonáltal nem volt érdekesség híján a látványosság. A terem két oldalán sorakoztak a „mezei hadak.” Az egyik oldalon a „szakadók” vezérei jártak-keltek a sorok között; fraternizáltak, diskurálgattak, kezét szorítottak a bizottsági „tagtársak”-kal. A másik oldalon Vojnits báró nyájaskodott a *pretoriánusokkal*. Persze, nem tudjuk, hogy mit beszéltek az urak a jó mungókkal. De a generálisok szeméből mintha kisugárzott volna a felszólítás — az egyik felől így: „*Ha férfi vagy, légy férfi.*” a másik felől így: „*Eddig engem szolgáltál, maradj a cselédem ezután is.*” Könnyű kitalálni, hogy ki hangoztatta az egyiket és ki a másikat?

Ugy szokták mondani, hogy: „tál kanál nem lehet együtt csörrenés nélkül.” Hát itt is volt egy kis csörrenés. Az igaz, hogy nagyon halk, nagyon csöndes, nagyon ártatlan; de egy pillanatra mégis megrezsent tőle a terem atmoszférája. Az alispáni jelentés fölolvasása után ugyanis szót kért — *Rosenberg* Mátyás bizottsági tag, aki a disszidensekhez tartozik.

Mindjárt sejtettük, hogy nem lesz valami nagy attak; mert akkor bizonyára valamelyik nagyobb „sarzi” kezdte volna a viadalt. *Rosenberg* nem is lépett fel agresszivitással. Csak egész szerényen azt a kényes kérdést bolygatta

meg, hogy ugyan miért áll oly hosszú ideig üresen a főispáni székhely, miért hagyják pásztor nélkül a nyáját? Ez a vármegye — ugymond — mindig rendíthetetlen híve volt és lesz a 67 es kormányoknak; megérdemli tehát, hogy ne ignorálják, ne hagyják *hivatott politikai vezér nélkül*. (Vojnits báró itt, mintha a darázs csipte volna meg, elkezdett fészkelődni, dühösen nézett a szónokra és szeméből szinte kilövelt a mérges kérdés: „*Hát nem én vagyok a ti uratok istenetek s nem tanultátok még meg, hogy a főispánok az én botos ispanjaim?*”) Rosenberg pedig, mintha olvasott volna a kegyelmes ur kegyetlen szeméből, szelid maliciával megjegyezte, hogy reményli, hogy ez ellen *egyik frakciónak* sincs kifogása. Azután arra kérte az alispánt, hogy fölterjesztésben kérje a kormánytól a főispáni állás mielőbbi betöltését.

Vojnits báró itt már nem türtöztethette a bőszült haragját s talán direktívát is akart adni az alispánnak a válasza és indulatosan közbeszólt: „Nincs fölvéve a tárgysorozatba, nem tartozik ide.”

Rosenberg erre körülbelül ennyit felelt: „Szívesen venném, ha a kegyelmes ur felszólalna és tájékoztatna bennünket a dolog érdemére nézve; de én most az alispáni jelentés kapcsán az alispán urhoz szóltam.”

A báró zsebvágta a szelid ripszort; Scultéty Ferenc alispán pedig hallatlanná tette a báró direktíváját és azt a különben gerinctelen, kiterő nyilatkozatot tette, hogy szerinte se neki, se a törvényhatóságnak nincs joga ilyen kérdéssel alkalmatlankodni a kormánynál; hagyjuk hát a kormány bölcsességére az intézkedést.

„A kormány bölcsesége” pedig olyan kemény dió, amibe már Rosenbergnek se volt kedve beleharapni. Készségesen tudomásul vette tehát az alispán semmit mondó választát és hangsúlyozta, hogy a kormány bölcsességétől ő is reményli, hogy nem hagyja tovább „*vezér*” nélkül ezt az elárvult vármegyét, mely „mindig ott volt, mikor a kormány szükségére volt rá és jövőre is úgy fog cselekedni.”

Ebben, persze, egyetértettek a pretoriánusok és „szakadárak” egyaránt; s véget ért a „kis komédia.”

Azután elkezdtek vágatni a tárgysorozaton; de néha mégis volt egy-egy stáció. Egypár kisebb jelentőségű községi ügyben akadt egy-két fölcsóválás és — csodák-csodája — a szokástól eltérően bámulatos kulantériát tanúsítottak a vármegye urai. Mäskor érinthetetlen szentség volt az állandó választmány javaslata; most pedig csak szólni kellett, mindjárt kész volt az engedékenység. Ime, még csak a kulisszák mögött van a forradalom s csak a szele jelentkezik és máris milyen bárányszelid, milyen atyáskodók lettek Vojnitsék. Lám, lám, ha a főmögó urak csak egy kicsit megemberlik magukat és csak messziről lobogtatják a lázadás zászlaját, máris hasznát veszi a — közönség. Hátha még egész erővel kitör a — *tisztító szélvihar?*

HIREK.

Értesítés.

Ezennel tudatjuk polgártársainkkal, hogy az országgyűlési képviselő-választókat összeíró küldöttség július hó 10-től kezdve egész augusztus hó 10-ig fog működni, miért is mindenki a jelzett naptól kezdve jelentkezzen, hogy a választói jogosultságot megszerezze.

Városi közgyűlés lesz június 30 án, kedden, délelőtt 9 órakor. A tárgysorozat 45 tételből áll, amelyek között több fontos ügy van.

A központi választmány kedden délután 3 órakor ülést tart, melyen az összeíró küldöttségeket fogják megválasztani.

A trónörökösné Zomborban. Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös bájos felesége, Hohenberg hercegnő, csütörtökön este, 10 perccig Zomborban időzött. A Szabadka felől Bród-felé haladó gyorsvonattal utazott itt keresztül. A vonatához két udvari szalonkocsi volt csatolva a főhercegné és kísérete számára. Vele utazott Conrad vezérkari főnök felesége és egy udvarhölgy s azonkívül még több tagból álló kíséret. A perron közönsége fölsimerte és hódolattaljesen üdvözölte a trónörökösnet, aki az egész idő alatt a kocsi ablakánál időzött s nyájas mosollyal többször fogadta a közönség folyton megismételt tisztelgését.

Kavarodás a Csitaonicában — Nikolits miatt. A Fehér—Nicolits affér hullámai csak nem akarnak lecsillapodni. Alig szabadult meg Nikolits a kigolyozástól az *Olvasó Körből* való kilépésével, már meg a saját fészkében, a *Csitaonicában* akadt a lába egy kis bombába. A Csitaonicának egyik katonatiszt tagja ugyanis levelet intézett a Csitaonica választmányához, amelyben tudatta, hogy kénytelen az egyetből kilépni, mert tisztii állásánál fogva nem lehet egy társaskörben olyan férfival, mint Nikolits, akinek elintézetlen lovagias ügye van. A Csitaonica választmánya — mint halljuk — pénteken foglalkozott ezzel a delikát kérdéssel. A tagok közül némelyek demonstratív szeretnének Nikolits mellett állást foglalni; ünnepléssel, bankettezéssel szeretnének flastromot rakni az utóbbi napokban kapott sebeire; mások azonban hevesen ellenzik ezt. A választmány nem is tudott megegyezni s döntés nélkül oszlott szét. A Csitaonicát mindenestre krízis fenyegeti Nikolits miatt; mert — mint halljuk — sok ott a tartalékos tiszt, akiknek feltétlenül ki kellene lépniök, ha a választmány szolidaritást vállalna Nikolitscsal, vagy kitérne az állásfoglalás elől.

Az Erzsébet ünnepély. A Zomborban emelendő Erzsébet királyné szobor alapjának növelésére folyó évi szeptember hónap Zomborban rendezendő mulatság, mint az előjelekből joggal következtethető, oly arányúnak ígérkezik, melyhez hasonló még Zomborban nem volt s így nemcsoda, ha úgy a város, mint a közelvidék, sőt a vármegye közönsége osztatlan érdeklődéssel néz e mulatság elébe s ahoz a legszebb reményeket fűzi. A minden oldalról tapasztalható érdeklődés és támogatás méltó jutalma a rendezőség, de elsősorban annak agilis és fáradhatlan elnöke, dr. Szabovljevics Dusan vármegyei főjegyző tevékenységének. Az ő fáradságának eredménye, hogy a helybeli derék iparosaink közül többen ajánlkoztak a mulatság színhelyén különféle célokra létesítendő egyes sátrak ingyenes díszítésére és berendezésére, sőt akadt oly nagylelkű vállalkozó a magánosok közül, ki egy egész sátor felállításí költségeit viseli. Bittermann Sándor nyomdatulajdonos a mulatság előkészítése és rendezéséhez szükséges összes nyomtatványok díjmentes szállítására felszólítás nélkül ajánlkozott. A városi villamvilágítási vállalat a mulatság rendezéséhez és díszítéséhez szükséges áram ingyenes szolgáltatására ajánlkozott. Számos kereskedő és iparos cég a mulatság keretében rendezendő szerencsejátékok, u. m.: sorsolás, tombola és más hason természetű és a szoboralapnak hasznóhajtó attrakciókhoz önként ajánlott fel igen szép és értékes ipari cikkeket, dísztárgyakat és különféle ajándékok s adományt. Remélhetőleg e nemes példa még számos követőre talál. A jótékony adományozók névsorát legközelebb közölni fogjuk. Ha még megemlítjük, hogy a vendéglős szerepét a színházi szálló tulajdonosa, az e téren rövid működése alatt is előnyösen megismert agilis és tapintatos Raisz Sándor látja el és így a remélhetőleg nagyszámban megjelenő közönség a legkifogástalanabb kiszolgálás és ellátásról feltétlenül biztosítva lesz, joggal reméljük a mulatságnak minden tekintetben fényes sikerét!

Tűz. A péntekről szombatra menő éjjel, éjjelután félegy órakor tűz támadt Iszákovics István hentesnek a Hosszu utcában lévő házában. A füstölőben a szalona gyuladt ki. A tűz már a lakás ajtajába is belekapott. De a gyorsan kiérkezett tűzoltóság szerencsésen elfojtotta a tüzet; mindössze néhány oldal szalonna pusztult el.

Évzáró az állami főgimnáziumban.

A zombori m. kir. állami főgimnáziumban folyó évi június hó 29-én (hétfő) lesz az évzáró. Reggel 8 órakor a tanulók felekezeteik templomaiban hálaadó istentiszteleten vesznek részt. Annak végeztével az intézet tornatermében gyűlnek össze évzáró isk. ünnepélyre, melynek műsora: 1. Himnusz. Énekli az ifj. énekkar. 2. Az intézeti és önképzőköri pénz- és könyvjutalmak kiosztása. 3. Szózat. Énekli az ifj. énekkar. 4. Évvégi bizonyítványok és értesítők kiosztása az osztályokban.

Vizbefult honvéd. Szakács János honvéd kedden délután fürdés közben, a saját vigyázatlansága folytán befult a Ferenc csatornába. Temetése csütörtökön ment végbe, katonai dísszel.

Földbirtokosok figyelmébe. A zombori lakosok 1914. évi elemi kár felvételi jegyzéke folyó évi június hó 25-től számítva négy napon át dr. Radisits Lázár adóügyi tanácsnok hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett. Azok, akik az elemi csapás folytán termésükben kárt szenvedtek, a kárfelvételi jegyzék betekintésével győződjenek meg arról, hogy károsult földrészeleik a jegyzékbe fel vannak-e véve, mert azon a címen, hogy valamely földrészet a jegyzékből tévedésből kimaradt, a kár mérvének bizottságilag történt megállapítása után többé adóelengedés nem igényelhető.

Kerthelyiség megnyitás. Butkovits József vendéglős a Rákóczi ut 35. sz. a. vendéglője kerthelyiségét június 28 án, vasárnap délután 4 órakor nyitja meg, a gádori tüzoltó zenekar közreműködésével. Kedvezőtlen idő esetén a megnyitás június 29-én, vagy július 5-én lesz.

Adókirovési lajstromok közszemlére.

A város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1914. évre megállapított I., II. és IV. oszt. kereseti adókirovési lajstrom a m. kir. pénzügyigazgatóság által érvényesítetté, folyó évi június hó 23-ától számított 8 napon át dr. Radisits Lázár adóügyi tanácsnok hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett, amely idő alatt ott betekinthező és netáni felebbezések a városi tanácsshoz benyújthatók.

Zárszámadások közszemlére.

Zombor szabad királyi város állandó választmánya a városi házi pénztár és kezelése alatt álló összes alapok és alapítványok 1913. évi zárszámadását megállapítván, az erre vonatkozó véleményes javaslatával együtt folyó évi június hó 20-tól számított 15 napon a városi főszámvévő hivatalos helyiségében közszemlére kitétetett, ott a hivatalos órák alatt betekinthező és reávonatkozó észrevételek ugyanezen idő alatt a városi tanácsshoz címezve benyújthatók.

Pályázat állatorvosi állásra. A városnál elhalálozás folytán üresedésbe jött és a X. fizetési osztály 3-ik fokozatának megfelelően évi 2000 korona fizetéssel s lakáspénz helyett természetbeni lakással javadalmazott eddigi városi közbizághídi állatorvosi s az 1912. évi LVIII. j. c. rendelkezései értelmében II. oszt. állatorvosnak elnevezett állás pályázat útján betöltendő. A pályázni szándékozók kérvényeiket folyó évi július hó 4-ig bezárólag dr. Fehér Lőrinc polgármesterhez nyújtsák be.

A sorozás eredménye Bácsbodrog vármegyében. A vármegye alispánjának jelentése szerint a vármegye területén (ide nem értve természetesen a sz. kir. és törvényhatósági városokat) az idei sorozás eredménye a következő: A felhívott állításkötelesek száma volt 13.802. Ezek közül besoroztatott 4642, alkalmatlannak találtatott 5943, a sorozástól távol maradt 3217.

A bácskossuthfalvaiak Rákóczi estélye.

A bácskossuthfalvai hazafias és műkedvelő ifjuság július hó 5-én táncmuaisággal egybekötött „Rákóczi Estélyt” rendez a Korona kávéház dísztermében a következő műsossal: 1. Az estély céljának ismertetése, 2. Istenért, szabadságért! Melodráma. Előadja: K. Kovács Gyula ur tárogató kísérettel. 3. A „Szabadság Hajnala” című 3 felvonásos történelmi dráma előadása műkedvelő ifjuság által. Az estély tiszta jövedelme a bácskossuthfalvai református egyház „Orgona Alap”-ja javára fordítatik. A sikeresnek ígérkező estélyre vidékiek is szívesen láttnak.

A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület tanulmányútja. A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület folyó évi tanulmányútja folyó hó 14-től 21-ig tartott. Azon 16 gazdakör 64 taggal vett részt. Szegeden szép fogadtatás volt. A kirándulók a szegedi mező-hegyesi tájfajta lótenyésztési szövetkezet mén-telepét tekintették meg, ahol Kemény Géza intéző a mezőhegyesi tájfajta lótenyésztésről előadást tartott. Innét a Kulturpalotába vonultak a kirándulók, majd Szeged város szobrai és e városházát nézték meg. Esti 7 órakor Szeged városa a városi parkban szívesen látta a kirándulókat vacsorára. A mezőhegyesi ménesbirtokon Guldenfinger József százados, Samarjay Tibor és Kemény Géza intézők kalauzolták őket. Németperegen Szigmet Alajos községi bíró, a községi előljáróság, a helyi testületek és az ujpécskai gazdasági ismétlő iskola tanító-testülete fogadták. A méntelepen Kemény Géza intéző ismertette a németperegi szövetkezet történetét. A kirándulók aztán 3 csoportra széttagolva tanulmányozták a gazdaudvarokon Németpereg magasfokon álló szarvasmarha, ló- és sertésenyésztését. Temesváron résztvettek a gazdaszövetség nagy vándorgyűlésén, megismerlétek a város nevezetességeit. Lugoson át kerendultak Orsovára, Herkulesfürdőre, Adakalehára és a Korona kápolnához, itt a beszédek után a Himnuszt énekelték el a kirándulók. Hajón az Aldunáról Belgrádba utaztak. Kirándultak Topcsiderbe, itt megnézték a kincstári gazdaságot és Mihály fejedelem sírját, benn a város nevezetességeit. Zimonyban megnézték az ezredéves emléket és a várost. A kirándulókat Inhoff József egyesületi titkár kalauzolta.

Iskolai értesítés. A zombori m. kir. állami főgimnáziumban a jövő 1914/15. isk. év szeptember hó 1-én kezdődik. Ezen isk. évre a felvétel és beírás július hó 1-én és szeptember hó 1., 2. és 3-án délelőtt 9 órától 12-ig a III. oszt. tantermében történik. Az I. osztályra a felvétel már július hó 1-én d. e. 8—12 óráig lesz. Ezen osztályra szeptemberben csak azon esetben veszünk fel még tanulókat, ha hely marad. Az I. osztályba való felvételnél bemutatandó okmányok: Iskolai bizonyítvány vagy értesítőkönyvecske az elemi iskola 4. osztályának sikeres elvégzéséről, születési anyakönyvi kivonat és újraoltási bizonyítvány. A gimnázium I. osztályába csak olyan tanuló vehető fel, aki 9. évét betöltötte, de 12 évesnél nem idősebb. A 12 évesnél idősebb tanulók felvétele fölött a tanártestület határoz. A felvételnél fizetendő díjak: Felvételi díj 10 K. Ifj. könyvtári díj 2 K. Értesítő díj 2 K. Tanulmányi kirándulási alapra 1 K. Müének és zenedij 2 K. Róm. kath. egyházi énekdíj 1 K. Tentadíj 20 f. Bizonyítvány-bélyegdíj 30 f., összesen 18 K 50 f. A II—VIII. osztályokba a felvétel és beírás szeptember 1—3. napjain lesz. Akí nem iratkozik be e napokban, az, ha a létszám betelt, már nem lesz felvehető. Minden tanuló felvételére szülője vagy annak helyettese kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni. Zombor, 1914. évi június hó 22-én. Az állami főgimnázium igazgatósága.

Földgáz a Bácskában. Temerinből jelentik, hogy ott Risa András fakereskedő udvarán ártézi kutat furtak. Most harmadik hete dolgoznak már a kuton, mikor hirtelenül nagymennyiségben kezdett a kut csövén át a földgáz kitörni, ami a munkálatok folytatását lehetetlenné tette.

Felülfizetések. A zombori szabómunkások mulatságán befolyt felülfizetésekről szóló kimutatásból kimaradtak a következő felülfizetések: Biebert János 2 korona, N. N. 1 korona. A rendezőség ezt — köszönetének nyilvánítása mellett — pótlólag közli.

A bezdáni önkéntes tűzoltó testület 1914. évi június hó 28-ik napján, (vasárnap) Bezdánban, a Fekete sűrű nevű erdőben, a saját rendelkezési alapjának javára zártkörű juniális rendez a következő programmal: 1. Reggel 4 órakor riadó, mely után a tűzoltózenekar az egész községet zeneszóval bejárja. 2. Délelőtt 9 órakor zeneszó mellett kivonulás a juniális helyére. 3. Délután 3 órakor a juniális helyén repülőverseny, melyen Délmagyarország öt leghíresebb aviatikusa fog résztvenni. 4. Délután 4 órakor a juniális helyén felállítandó nyílt színpadokon kabaret előadások. 5. Délután 5 órakor nagy konfetti- és szerpentincsa. 6. Este 8 órakor lampionos bevonulás a Nagy Mihály-féle vendéglőbe, hol tánc kivirradtig. A műsor pontjai közt tánc.

Medve és leopárdvadászat Zsablya határában. Izgalmas eset történt Zsablya határában. Egy vándorcirkusz igyekezett Zsablyára, hogy ott néhány napon át előadásokat tartson. A cirkusz meglehetősen jól volt felszerelve, többek között két szelidített fenevad, egy medve és egy leopárd is tarkította a műsort. A vadállatokat két kocsira erősített ketteczen szállították Zsablyára. A csendesen baktató truppal szembejött Magyar Kossa Miklós titeli közjegyző autója. A cirkuszi lovak megijedtek az automobiltól s elragadták a kocsikat. A lovakat csakhamar megfékeztek, de a vadállatok ketrecek lezuhantak, a rácsok összetörték s a medve és a leopárd mint szabadok, köszöntötték Bácska földjét. Nyomban éltek is a szabadsággal s neki iramodtak. A medve rárohant Stoitin Vazul zsablyai földművesre s földre teperte. A szegény embert a biztos haláltól az mentette meg, hogy az állatszélidítő még idejében odaért s leszúrta a medvét. Stoitin így is súlyos sérülést szenvedett, úgy hogy kórházba kellett szállítani. A leopárd azonban kíváncsi volt, hogy milyen egy bácskai város s Zsablya felé vette útját. A községben persze nagy rémületet keltett az exotikus jövevény s nyomban fegyverrel keltek a zsablyai nimródok, hogy 'előjűk a leopárdot. Hosszu keresés után megtalálták és Petrov Áron és Fischer Simon zsablyai vadászok egy-egy jól sikerült lövéssel leterítették.

Nyilvános nyugtázás. A karmeliták orgonájára befolyt adományok: (Folytatás.) Széchenyi Jenő 100 K. Valihora Ágoston dr. 72 K. Dr. báró Vojnits István, Buják József dr. és családja, Vida Károlyné 50—50 K. Mozsor község, Felsőkabol község, Sajkásszentiván közpénztára, Tündéres község, Káty község 20—20 K. Rózsafűzér társaság Parcsetics Balázs által 14-26 K. Dr. Boromisza Tibor, dr. Gaál Istvánné, öz. Lippert Ferencné, Blumenthal Károly, Ódry Jánosné, borsódi Latinovits Mária, Nikolits György dr., zombori gyűdi bucsujárók, Faragó János, Titel, Alsókabol, Sajkáslak, Tiszakálmánfalva községek 10—10 K. Öz. Maicen Alajosné, Barna Ferenc 6—6 K. Vidákovits Ferenc (Militics), Metz Józsefné, N. N., Dunagárdony község, Popovits Sebő 5—5 K. Stöckl István 4 K. Kekezoivits János, Hervanek Gyula 3—3 K. Jurisits Apollónia, Bosnyák István korcsmáros, Juhász Antal, Hermann József, Bruck Jenő dr., Bauer György, Ádám Gyula, Kárász Teréz, Kalcsán Mijó, Pavletits Ferenc, Balogh János, Szabácsi Karolin 2—2 K. Markovits József, Kárász Gyula, Probojsevits N., N. N. 1—1 K. Jobbkező, Ferenc 50 fillér. Szeitzné, N. N., N. N. 30—30 fillér. N. N., N. N., Szadeczký Mici 20—20 fillér. N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 10—10 fillér.

Az eddig befolyt és a zombori takarékpénztárban kezelt adományok összege 4953 K 72 fillér. A kegyes adományokat köszönettel nyugtatja a gyűjtő bizottság.

Az ujjáalakult „Magyarország“, a magyar uri családoknak minden tekintetben kedves és szívesen látott lapja, kielégíti mindazt a várakozást, amelyet a közönség manapság a leggazdagabb tartalmu, a legjobban és legélénkebben megírt napilappal szemben csak támaszthat. A „Magyarország“ a függetlenségi és demokratikus politika vezető orgánuma. Károlyi Mihály gróf, Apponyi Albert gróf, Batthyány Tivadar gróf, Vázsonyi Vilmos, Kemény Árpád báró, Lovász Márton, Apáthy István, Urmánczy Nándor, Buza Barna s más politikai és publicisztikai kiválóságok írják a „Magyarország“ cikkeit, amelyek mindig izgatják a politikai életben és sokszor nemzetközi figyelmet is ébresztenek. Emellett módot nyújt a „Magyarország“ arra, hogy a szórakozó, a pihenni vágyó elme is megtalálja a maga részét az újságban. A nagyszabású politikai és irodalmi rész és az aktuális tudósítások és cikkek mellett humoros karcolatokkal, tréfás és humoros versekkel és rajzokkal gazdagodott a lap. Új rovatokat is nyitott, amelyek páratlan gyorsasággal hódították meg a közönséget. Megnyitott a vasárnapi mellékleten az „Egészség“ rovat, ehhez csatlakozik a „Szépségápolás“ című új fejezet, amelyet a „Magyarország“ hölgyközönsége fog hétről hétre érdeklődéssel olvasni. A „Magyarország“ gazdag heti gyermekmelléklete, a „Heted-Hét Ország“ egy csapásra a gyermek világ szívéhez férközött s Öregapó, a gyermek melléklet szerkesztője, ezer meg ezer kis unokájának szerez hétről hétre mind nagyobb gyönyörűséget. Megnyitott a „Vasutas-Világ“ című rovat, amely az ország nagyszámú vasutasainak szociális előbbrejutását szolgálja körültekintő gondossággal. A szerkesztőség ezenkívül nagy történelmi értékű emlékiratok közlésével is igyekszik lekötni olvasóinak érdeklődését. Most fejezte be Figyelmessy ezredes szenzációs memoárjait s júliusban megkezdte a königgrázi csata hírlírását, amely a világtörténelmi fontosságú csata egyik részvevőjének tolla alól került ki ama jegyzetek alapján, amelyeket az események folyásáról és a hadsereg életéről ott a helyszínén papírra vetett. A szenzációsan érdekes emlékirat föltárja a híres utközet kulisszáit s minden fázisa a közvetlen megfigyelés intenzív fényével világít rá. Az emlékirat közlését július elején kezdi meg a „Magyarország“ (VI., Teréz-körút 22.), amelynek előfizetési ára egész évre 32 korona, félévre 16 korona, negyedévre 8 korona, egy hóra 2 korona 80 fillér. — A „Magyarország“ kiadóhivatala.

HIRDETÉSEK.

Eladó kisbirtok

Baranyamegye alsó részén egy 32 holdas igen szép birtok — belsőség körül kerítve — a falu közepén, mely áll két lakház, magtár, góré, istálló, baromfi ólak, gyümölcsös, hol minden fajgyümölcs található, elsőrendű, fele kaszáló- és fele szántóföld, halálozás miatt eladó. Nyaralónak vagy tejgazdaságnak igen alkalmas, de egy családnak kényelmes megélhetést biztosít. Bővebb felvilágosítást ad: 135-3-3 özv. Kohárics Józsefné, Siklós.

Kordován. A jelenkor legtartósabb tetőbőrlemeze,

mely szagtalan, viharálló, tűzbiztos fedéllemez. Egyedüli árusítója Zombor és környékére Szlávy Oszkár, vaskereskedő Zombor. (Telefon: 15)

SZEPLŐS

csunya lányok, májfoltos, kiütöses
asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

MARGIT- CRÈME ÉS SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szünteti szeplőt,
májfoltot, bőrkéteseket, atkát (miltser)
s mindennemű bőrbajt.

A Margit-crémről az arcból üde,
rózsás lesz, a ráncok, redők el-
tűnnek. A Margit-crémet a világ
legszebb asszonyai, híres mű-
vésznők stb. használják s el van-
nak ragadtatva annak páratlan
bőrkonzerváló és bőrszépítő ha-
tásától. — 6 koronás rendeléseket
barhova bérmentve küld

Földes Kelemen gyógyszerháza Arad.

Kapható Zomborban: Mihályovits István és
Németh Ignác gyógyszerházaiban. Bacstopolyán:
Jakab István gyógyszerházaiban. 50 7-4

Tánciskola megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség szives tudomására hozni, hogy a

**KATH. LEGÉNYEGYLET
KÜLÖN TERMÉBEN
1914 június hó 30-án**

6 HETES

TÁNC-TANFOLYAMOT NYITOK

Deakkurzus d. u. 5—7 óráig. Tandij 16 K.
Felnőtteknek 29-én este fél 9-től fél 11 óráig

KOSZORUCSKA.

Tantárgy: Furlana, Maxixs-Brasilien,
Van-Steep és az összes modern táncok.
Beiratkozni lehet naponta a helyiségben
és Molnár Jenőné üzletében. Számos párt-
fogást kérve maradok kiváló tisztelettel
Sziklai Béla, okl. táncitanító. 137-2 2

ÉRTESÍTÉS!

Alulírott a nagyérdemű közönség
szives tudomására adom, miszerint
Zarándok (Sóház)-utca 10. sz. alatt

fogtechnikai laboratóriumot

megnyitottam, ahol a fogpótlás és
foggyógyítás terén a kor legmesszebb
menőbb vívmányai érvényesülést
nyernek. Tisztelettel 127 9 9

KIEFER JÁNOS,

államilag vizsgázott fogtechnikus.

Eladó tetőfedő cserép.

Sztapáron a vasuti állomás közelében
fekvő tégláégető telepen **mintegy
500.000** elsőrendű cserép eladó.

Bővebbet Sztapáron a telepen és
Zomborban az „Első Takarékszövet-
kezet“-nél. 132 10 4

Táncitanítási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy **folyó évi
június hó 28-án** a zombori polgári
kaszinó nagytermében **ismerkedési
estélyt tartok és**

tánc-tanfolyamot nyitok.

Oktatásom tárgyát a legmodernebb szalon-
táncok, mint a Tango, Oue-step, Furlana,
Maxix-brésillienne, Ta-tao stb. fogják ké-
pezni. A n. é. közönség nagybecsű támo-
gatását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

GUTTMANN SAMU,

főv. okl. táncitanár.

133-3-3

Eladó ház.

Zomborban, a belváros forgalmas
utcájában egy **hét szobából**
és számos mellékhelyiségből álló

csinos uri lakház

szabad kézből eladó. Tudakozódni:
Zombor, Nagytemplom-utca 9. sz. a. lehet.

„Gradinai“ pusztában,
zsárkováci állomás kö-
zelében **25 hold prima**

szántóföld

eladó.

Bővebbet a kiadóban.

Olcsó pénzkölcsönök!

4 1/2 % kamatláb mellett

teljesen kifizetve 100-at 100-ért

árfolyamlevonás nélkül. Miután
bankházunk vállalja az **összes
költséget**, a kölcsönvevő, **elő-
zetes kiadás nélkül**, a tel-
jes pénzt kézhez kapja kifizetve.

Földbirtokok parcellázása
igen kedvező feltételek mellett.

Herczog Fivérek bankháza
Szabadka, Kossuth-utca. Fiók: Óbecse,
Plébánia-utca. 40-52 18

Hirdetmény.

Alulírott tisztelettel értesitem
a n. é. közönséget, hogy
fogászati rendelőmet
folyó évi május hó 9-től
Szt.-György-tér 2. I. emeletre
(a Városi gyógyszerház mel-
lett) **helyeztem át.**
Ugyanott nagy fogtechnikai
laboratóriumot is berendez-
tem, úgy hogy **sürgős
darabok még aznap
elkészítettnek.** 106-4-13

Dr. Lukits Mirosláv,
száj- és fogspecialista.

Ha eredeti

SCRUM, MERMAID ÉS SCHLESENGER FOOTBALL ÉS TENNIS

felszereléseket, azonkívül mindennemű

FÉNYKÉPÉSZETI

cikket a legjobb minőségben és legolcsóbb árban akar beszerezni,
ugy mint legszolidabb és legmegbízhatóbb céget a

DÉLMAGYARORSZÁGI KOSMETIKAI VÁLLALAT

sport-osztályát ajánljuk nb. olvasó közön-
ségünk szives figyelmébe.

Telefon: 215. **ZOMBOR.**

Weidinger-ház. Trefort-utca 7. szám

Sürgőnycim:

KOSMETIKA

65-13